

Rapport deputaten aanvullende steun missionaire projecten

Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Meppel 2017

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap administratieve ondersteuning via: dao@gkv.nl. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1 Verslag van werkzaamheden	2
Missionaire projecten	2
Toezicht op financiële verantwoording en ondersteuning in kostenbeheersing	3
Financieel verslag en aanvraag quotum 2018-2020	3
Quotum aanvraag 2018-2020	4
2 Advies aan synode over het verlenen van aanvullende steun	5
Ontwikkelingen en trends	5
Afbouw van financiële steun aan een aantal grote projecten	5
Ontstaan en ontwikkeling van nieuwe initiatieven	6
Overige ontwikkelingen	6
Lopende projecten	6
Advies financiering project Licht! Te Lichtenvoorde	6
Advies financiering projecten GKv Stadshartkerk, Amstelveen	6
Advies financiering GKv Gent, België	6
Nieuwe projecten	7
3 Overgedragen opdrachten van OOG	7
Subsidie Citykerk Amsterdam	7
Gereformeerde identiteit	7
Delen van ervaringen en geleerde lessen	8
4 Samenwerking, en overleg met andere deputaatschappen	8
5 Expertise ontwikkeling en participatie in missionaire netwerken	9
6 Ontwikkeling nieuwe regeling aanvullende steun	9
 Bijlagen	 13
Opdracht Generale Synode 2014 te Ede	13
Voorstel nieuwe opdracht. zie visiedocument ASMP	15
Samenstelling van het deputaatschap,	15
Lijst Gebruikte afkortingen	15
Jaarverslagen	15
Deelrapportages Onderzoek duurzaamheid, innovatie en gereformeerde identiteit	16
Samenvattingen van visie en missie van de missionaire projecten	17

Inleiding

Het deputaatschap aanvullende steun missionaire projecten (ASMP) stelt aanvullende financiële steun beschikbaar voor missionaire projecten. Ook is er budget beschikbaar voor ondersteuning, toerusting en coaching van gemeentestichters. De besteding hiervan vindt plaats in overleg, en gebruikmakend van expertise van diverse missionaire verbanden en netwerken. ASMP is op de vorige GS ingesteld als opvolger van de werkgroep gemeentestichting, die functioneerde onder deputaten OOG.

De synode heeft budget beschikbaar gesteld voor het delen van geleerde lessen van het missionaire front en voor bezinning op gereformeerde identiteit. Het Praktijkcentrum is daartoe in opdracht van ASMP een onderzoeksproject gestart getiteld: duurzaamheid, innovatie en gereformeerde identiteit.

Deputaten ASMP hebben zich in de uitvoering van de opdracht gericht op de volgende aspecten:

- Betrokkenheid bij de missionaire projecten
- Adequate en transparante verantwoording van financiën
- Ondersteuning in kostenbeheersing
- Advies bij vragen om aanvullende steun voor nieuwe projecten en lopende projecten
- Expertise ontwikkeling en participatie in het missionaire netwerk
- Visieontwikkeling

1 Verslag van werkzaamheden

Missionaire projecten

In de afgelopen jaren is een subsidie verstrekt voor gemeentestichting in de Achterhoek (project Licht!), het Kleiklooster in een Amsterdamse Bijlmerflat, de missionaire gemeente in Gent, de pop-up kerk in Amsterdam, waar onder meer kunstenaars uitgedaagd worden om over het evangelie na te denken, en huiskerken in Maastricht. Daarnaast is een nieuwe subsidie goedgekeurd voor gemeentestichting in twee VINEX-wijken van Den Haag, die in 2016 van start is gegaan.

ASMP heeft jaarlijks, en in sommige gevallen ook tussentijds, gesproken tijdens een bezoek aan het project en mocht aanwezig zijn bij de opening van het Kleiklooster, het jubileum van Stroom, de inzegening van de medewerkers van het project in Den Haag en het afscheid van Tim Vreugdenhil.

De financiering is volgens plan uitgevoerd door deputaten F&B. De nieuwe gemeente de Aker, in Amsterdam heeft laten weten financieel zelfstandig te kunnen zijn en heeft geen gebruik meer hoeven maken van de toegekende afbouwsubsidie. De gemeente Maastricht heeft minder aanvullende steun nodig gehad, vanwege een regeling met de gemeente in Venlo.

Bij het project Licht! wordt lokaal en in de regio nagedacht over de perspectieven voor de toekomst, ook voor de werkzame pioniers. De projectsubsidie wordt afgebouwd en voor de ontstane gemeenschap wordt gezocht naar een goede inbedding en ondersteuning voor de toekomst.

De Stadhartkerk heeft afscheid genomen van Tim Vreugdenhil als predikant en projectleider. Het missionaire werk in de twee projecten van Buitenveldert en Westwijk kon ongehinderd doorgang vinden met de kerkplanters die hier actief zijn.

In de Bijlmer is in oktober het Kleiklooster feestelijk geopend. Er zijn enthousiaste en bevlogen bewoners gevonden, de inrichting is met behulp van veel vrijwilligers vormgegeven en de relaties met de buurt zijn opgebouwd. De financiering van het klooster is met behulp van de PKN Amsterdam (huur van de locatie),

de stichting vrienden van het Kleiklooster en verkoop van Kleiburgbier in relatief korte tijd op een niveau gekomen waarmee ze in de toekomst zonder aanvullende financiële hulp verder kunnen.

Het werk van de pop-up kerk in Amsterdam West is uitgebreid naar een tweede locatie in Zuid-Oost. Naast het kunstenaarsplatform is ook christelijke gemeenschapsvorming van de grond gekomen met een groeiend aantal bezoekers. Het concept van de pop-up kerk verbreedt zich nu ook naar elders in het land. Ook hier wordt getracht om met behulp van crowd-funding financieel zelfstandig te zijn.

De Kruispuntkerk in Maastricht is in januari 2015 bezocht. Verkenningen over de toekomst van deze gemeente hebben ertoe geleid dat met de GKv Venlo een overeenkomst is gesloten voor gedeelde inzet van de predikant. Ook hebben de GKv en NGK van Maastricht per 1 jan 2016 een samenwerkende gemeente gevormd. Vanwege de verminderde predikantskosten is er een positief resultaat dat teruggestort wordt. Maastricht bereidt zich voor op een toekomst zonder aanvullende steun van het kerkverband.

De gemeente in Gent is klein maar vervult een belangrijke missionaire rol in Nederlandstalig België. Er is een grote drive om uit te reiken naar de buurt en jaarlijks vinden er activiteiten en cursussen plaats om mensen met het evangelie te bereiken. Gent participeert in het GOV (Gereformeerd Overleg Orgaan) dat nieuwe initiatieven van gemeentestichting voorbereidt, ook in samenwerking met Mission to the World. De kerk (met pastorie en buurtbibliotheek) is gehuisvest in de binnenstad van Gent, in een pand waarvan inmiddels de hypotheek is afgelost. ASMP is in overleg met de beheerder (ZGEB?, CvB Axel) over de consequenties hiervan voor de jaarlijkse lasten en de gevraagde steun van het kerkverband.

Een samenvatting van de missie en visie van de projecten is terug te vinden in de bijlage. Jaarlijks leggen de projecten verantwoording af van de besteding van de steun en geven ze inzicht in de ontwikkeling van de projecten. Projectrapportages zijn, indien gewenst, op te vragen bij deputaten ASMP.

Toezicht op financiële verantwoording en ondersteuning in kostenbeheersing

De aanpak in het toezicht op de besteding van aanvullende steun was zowel streng als ondersteunend. Er is aangedrongen op transparantie en volledigheid bij het aanleveren van financiële stukken.

ASMP heeft zich ingespannen om projecten te ondersteunen in het beheersen van de kosten en beperken van de hoogte van aanvullende steun. In dat kader hebben deputaten ASMP de zeer hoge extra bijdrage die VSE vraagt van missionaire predikanten aan de orde gesteld. Deze bijdrage is per 1-1-2016 naar beneden bijgesteld en is nu onderwerp van gesprek om helemaal te verdwijnen.

Daarnaast is er gestuurd op beheersing van kosten voor panden. Bij zowel Maastricht als Gent bleek een aanzienlijke huurverlaging mogelijk. Verder is er bijzondere aandacht voor de inzet van eigen vermogen en reserveringen bij de projecten.

Bij (nieuwe) aanvragen stuurt ASMP op het bijeenbrengen van een substantieel deel van de begroting door lokale middelen via eigen bijdrage (VVB), financieel draagvlak bij de moederkerk en classis en het zoeken naar derde geldstromen en crowd-funding. De inzet is, meer dan voorheen, dat een project tenminste 50% van haar begroting via lokale bijdrages bijeenbrengt om niet te zeer van aanvullende steun afhankelijk te zijn en om perspectief te houden op financiële zelfstandigheid in de toekomst.

Financieel verslag en aanvraag quotum 2018-2020

Over de jaren 2013 en 2014 vielen de projecten onder OOG. ASMP heeft de financiële verantwoording hierover overgedragen gekregen. Onderstaande tabel bevat een overzicht van de in 2013, 2014 en 2015 toegekende bedragen, de in het betreffende jaar betaalde bedragen en de afwijking tussen deze twee.

<i>Tabel realisatie versus quotum GS</i>											
			2013			2014			2015		
			GS	OOG	afwijking	GS	OOG	afwijking	GS	ASMP	afwijking
Gent			€ 84.500	€ 84.500	€ -	€ 79.000	€ 79.000	€ -	€ 72.500	€ 72.500	€ -
Venlo			€ 12.000	€ 2.500	€ -9.500	€ 6.000	€ 6.000	€ -	€ -		€ -
Maastricht			€ 35.000	€ 30.000	€ -5.000	€ 35.000	€ 30.000	€ -5.000	€ 45.000	€ 30.000	€ -15.000
Amsterdam - De Aker			€ 36.000	€ 23.500	€ -12.500	€ 24.000	€ 18.000	€ -6.000	€ 9.000	€ -	€ -9.000
Amsterdam - Stroom			€ -		€ -	€ -		€ -	€ -		€ -
Bergen op Zoom			€ -		€ -	€ -		€ -	€ -		€ -
Lichtenvoorde			€ 55.000	€ 55.000	€ -	€ 55.000	€ 55.000	€ -	€ 47.000	€ 47.000	€ -
Amsterdam - Stadshartkerk			€ 45.000	€ 45.000	€ -	€ 37.000	€ 37.000	€ -	€ 37.000	€ 37.000	€ -
Amsterdam - Oosterparkkerk			€ 45.000	€ 45.000	€ -	€ 45.000	€ 45.000	€ -	€ 33.000	€ 33.000	€ -
			€ 312.500	€ 285.500	€ -27.000	€ 281.000	€ 270.000	€ -11.000	€ 243.500	€ 219.500	€ -24.000

Vanuit de GS is over de jaren 2015-2017 respectievelijk € 315.000, € 282.500 en € 243.500 ter beschikking gesteld, waarvan respectievelijk € 243.500, € 211.000 en € 172.000 bestemd is voor gemeentestichting, € 55.000 voor extra projecten, en €15.000 voor onderzoek en toerusting. Per saldo is in 2015 € 219.500 uitgekeerd aan missionaire projecten. De verwachting is dat er voor 2016 maximaal € 250.500 en 2017 € 211.000 zal worden uitgekeerd onder voorbehoud van aanvraag door nieuwe projecten.

In 2015 is door ASMP een financiële bijdrage toegekend aan het project Leidsenveen-Ypenburg ad € 40.000 per jaar. De financiering van dit project is gestart per 1-4-2016.

In onderstaande tabel zijn de door GS Ede toegekende bedragen over de periode 2016-2017 opgenomen, en de aanpassingen op basis van de actuele meerjarenbegrotingen van de projecten.

<i>Tabel aanvraag GS versus ingediende projectbegroting</i>									
			2016			2017			
			GS 2014	aanvraag	afwijking	GS 2014	aanvraag	afwijking	
Gent (B)			€ 67.000	€ 67.000	€ -	€ 61.500	€ 61.500	€ -	
Maastricht			€ 45.000	€ 23.000	€ -22.000	€ 45.000	€ 23.000	€ -22.000	
Lichtenvoorde			€ 47.000	€ 47.000	€ -	€ 47.000	€ 34.000	€ -13.000	
Amsterdam SHK			€ 30.000	€ 20.000	€ -10.000	€ 7.500	€ 10.000	€ 2.500	
Amsterdam OPK			€ 22.000	€ 22.000	€ -	€ 11.000	€ 11.000	€ -	
Leidsenveen Ypenburg (van extra proj.)			€ 55.000	€ 40.000	€ -15.000	€ 55.000	€ 40.000	€ -15.000	
			€ 266.000	€ 219.000	€ -47.000	€ 227.000	€ 179.500	€ -47.500	

Quotum aanvraag 2018-2020

Voor de missionaire projecten die landelijk aanvullende steun krijgen wordt voor de periode 2018-2020 jaarlijks een budget van resp. € 140.000, € 132.000 en € 122.750 gevraagd op basis van de ingediende meerjarenbegrotingen. Daarnaast wordt budgettaire ruimte van € 40.000 gevraagd voor het tussentijds toekennen van aanvullende steun aan een nieuw project. Voor nieuw beleid van ASMP ten aanzien van expertiseontwikkeling, toerusting en ondersteuning van kerkplantingsteams en opstarten van nieuwe projecten wordt een budget van € 57.500 gevraagd. De onderbouwing hiervan vindt u in het visiedocument van ASMP.

Onderstaande tabel geeft de opbouw van het aangevraagde budget weer voor de jaren 2018, 2019 en 2020.

Tabel aanvraag quotum GS 2018-2020

	2018	2019	2020	2021
	GS	GS	GS	
Gent (B)	€ 56.000	€ 50.500	€ 45.000	
Lichtenvoorde	€ 34.000	€ 34.000	€ 34.000	<i>einde</i>
Amsterdam SHK	€ 10.000	€ 7.500	€ 3.750	<i>einde</i>
Leidschenveen Ypenburg	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	
			,	
Nieuwe Project(en)	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	
Lange termijnvisie ASMP	€ 37.500	€ 37.500	€ 37.500	
Toerusting kerkplanters, opstarten projecten	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	
Overhead, reis- en vergaderkosten	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	
	€ 240.000	€ 232.000	€ 222.750	

2 Advies aan synode over het verlenen van aanvullende steun

Ontwikkelingen en trends

Ruim 10 jaar missionaire projecten in de gereformeerde kerken en PKN en de instelling van een leerstoel missiologie heeft veel ervaring en geleerde lessen opgeleverd. Wat is er geleerd, waar liggen de uitdagingen, hoe kunnen de kerken bijdragen? Om een antwoord op deze vragen te krijgen kan verwezen worden naar verschillende onderzoeken en artikelen. Een compleet en samenhangend beeld hiervan ontbreekt vooralsnog. Voor de ontwikkelingen binnen de GKv geven we een aantal ontwikkelingen weer met betrekking tot projecten die aanvullende steun vroegen. Het is goed om zich hierbij te realiseren dat dit slechts een beperkt aandeel van de missionaire initiatieven binnen de GKv betreft (zie rapport Peter Wierenga, 2014)

Afbouw van financiële steun aan een aantal grote projecten

De Stadshartkerk heeft sinds 2012 aanvullende steun ontvangen voor het opzetten en uitbouwen van hun missionaire presentie in Amstelveen. Deze projectsubsidies naderen hun eind en de betaalde medewerkers gaan zich toeleggen op het werven van financiële middelen uit hun achterban. (Zie hieronder).

De pop-up kerk heeft in relatief korte tijd grote ontwikkelingen doorgemaakt in de visie en zichtbaarheid binnen de kerken, en gaat na 5 jaar aanvullende steun op basis van crowd-funding zonder financiële ondersteuning van het kerkverband verder.

Het Kleiklooster heeft zich ingespannen om extra financieringsbronnen aan te boren: huur van het pand met behulp van de PKN Amsterdam, een ondernemende poot met de productie en verkoop van Kleiburg bier, goede samenwerking met de gemeente Amsterdam resulterend in gebruik van gemeenschapsgrond voor de kloostertuin. ASMP heeft bijgedragen aan de ontwikkeling en uitvoering van de plannen en kosten

voor coaching en begeleiding hiervan in de persoon van Martijn Horsman. Het Kleiklooster gaat een volgende fase in zonder aanvullende steun uit het kerkverband.

Het missionaire werk in Lichtenvoorde, dat jarenlang met veel toewijding en een hoge classisbijdrage is verricht, heeft de maximale termijn bereikt waarop aanvullende steun uit de landelijke fondsen mogelijk is. Van het kerkverband wordt een afbouwsubsidie gevraagd om het project zonder aanvullende steun te laten landen (zie hieronder).

Ontstaan en ontwikkeling van nieuwe initiatieven

In onder meer Den Haag, Rotterdam en Zeeuws Vlaanderen zien we dat er missionaire kansen herkend en verkend worden, en plannen ontwikkeld worden om nieuwe missionaire initiatieven te starten. Vanuit den Haag heeft dat geleid tot een aanvraag voor aanvullende steun. Van andere ontwikkelingen wachten we af of dit leidt tot nieuwe aanvragen in de toekomst. Veel nieuwe initiatieven blijven onder de radar tot er concrete plannen zijn uitgewerkt en de lokale financiële middelen ontoereikend blijken.

Overige ontwikkelingen

Naast bovengenoemde ontwikkelingen zijn er tal van ontwikkelingen te noemen die van belang zijn in het kader van steunverlening door de kerken zoals inzet van zendingsfondsen voor missionair werk in NL, inzet op crowd-funding, het ontstaan van veel lokale kleine missionaire-diaconale initiatieven binnen kerken met vrijwilligers, part-timers of mensen met een eigen achterban. Het verdient aandacht om deze ontwikkelingen binnen de kerken in beeld te krijgen en te houden om adequaat te blijven inspelen op de behoeftes van de projecten.

Lopende projecten

Advies financiering project Licht! Te Lichtenvoorde

Het missionaire project in Lichtenvoorde heeft een goed plan voorgelegd voor de volgende fase van Licht, waarin landelijke financiële steun wordt afgebouwd. Dit plan is het resultaat van een bezinningstraject om de ontstane geloofsgemeenschap naar optimale zelfstandigheid te brengen in de periode tussen nu en eind 2020. Gedurende die periode, maar ook daarna, heeft LICHT de hulp vanuit de classis kerken of andere kerken nodig. Bij dat laatste valt te denken aan de CGK Aalten, maar ook aan de lokale PKN. In de bezinning heeft DEOG het leiderschapsteam en ook ASMP betrokken. De meerjarenbegroting is conform de afgesproken lijn en de classisbijdrage voldoet aan de norm (zowel van de regeling ASMP als van SHOCK).

ASMP adviseert om de aangevraagde steun conform de meerjarenbegroting voort te zetten om zo het project in de gelegenheid te stellen om contracten op een zorgvuldige manier af te hechten en goede inbedding van de ontstane gemeenschap binnen de kerken te realiseren.

Advies financiering projecten GKv Stadshartkerk, Amstelveen

Stadshartkerk Amstelveen wil voor de periode 2018-2020 nog een klein budget aan aanvullende steun aanvragen, vanwege onzekerheid over de inkomsten uit crowd-funding en eigen achterban. Deputaten ASMP erkennen dat financiering uit crowd-funding voor dit project een spannend traject is en adviseren om een beperkt budget beschikbaar te stellen conform de meerjarenbegroting, om indien nodig aanvullende steun te verlenen.

Advies financiering GKv Gent, België

Aan de aanvullende steun aan Gent liggen al sinds 1927 besluiten ten grondslag waarin financiële steun aan missionair werk in België gewaarborgd wordt (zie rapport deputaten OOG 2014). We adviseren om het ingezette beleid -een jaarlijkse, geleidelijke vermindering van steun- voort te zetten. Gent heeft een door de Kerkenraad goedgekeurde huuraanpassing begroot. Op het moment van schrijven moeten deputaten ASMP nog in gesprek over de mogelijk effecten hiervan op de meerjarenbegroting en aanvraag voor 2018-2020.

Nieuwe projecten

Het deputaatschap ASMP is gemachtigd om tussentijds aanvullende steun toe te kennen aan nieuwe projecten binnen de vastgestelde criteria en het beschikbare budget en in nauw overleg met deputaten F&B (besluit 2c ASMP).

De kerkenraad van de Ichtuskerk heeft d.d. 28 okt 2015 namens de samenwerkende Haagse kerken een verzoek gedaan voor aanvullende steun voor het project Leidscheveen-Ypenburg (verder aangeduid met Lv/Yp). Dit heeft ze gedaan onder toezending van 1. het projectplan met daarin een uitgewerkte bestuursstructuur, 2. een vastgestelde meerjarenbegroting en 3. de adhesiebetuiging van de classis. Er is een bestuurscommissie gevormd en een selectiecommissie ingesteld.

De aanvraag is beoordeeld aan de hand van de door GS vastgestelde criteria die van belang zijn voor besluitvorming over toekenning van budget vanuit het fonds ASMP. Over alle onderdelen blijkt duidelijk nagedacht. Er is een heldere visie op de context en gemeenschapsvorming in Lv/Yp. De identiteit en bespreking van vraagstukken is geborgd in de aanstelling van een gereformeerd theoloog en in de toezicht-structuur binnen Groot Den Haag. De doelstellingen zijn helder en bouwen voort op wat er al aan het ontstaan is in Lv/Yp. De Leiderschapsstructuur is helder, en ook de flexibiliteit in formatieplaatsen beoordelen we als zinvol. Er wordt ingezet op scholing/toerusting en er worden budget voor gereserveerd. Bestuurlijk staat er een goed model dat in het licht van ervaringen met andere projecten in het land vertrouwen wekt.

Financieel ligt er een degelijk fundament. De lokale bijdragen overstijgen de minimale inzet die als uitgangspunt wordt genomen binnen het (nu nog geldende) piramidale systeem. De beperkte afhankelijkheid van landelijke bijdragen vormt een goed uitgangspunt om in een volgende synodeperiode aan de nieuwe richtlijnen voor financiële steun te voldoen.

Deputaat J.A. Francke is op eigen verzoek en conform toezegging aan de delegatie van Groot Den Haag buiten de besluitvorming gehouden vanwege de banden die hij met het project heeft. De Projectplannen zijn door ASMP positief beoordeeld en ASMP adviseert om aanvullende steun voort te zetten conform de meerjarenbegroting van Lv/Yp.

3 Overgedragen opdrachten van OOG

Subsidie Citykerk Amsterdam

Tim Vreugdenhil is met een kleine eenmalige startsubsidie van OOG ad €5.000 van start gegaan met Citykerk Amsterdam. Hij heeft hierover verslag gedaan conform het convenant dat met hem hierover gesloten was. Ook heeft hij in lezingen binnen de GKV en in overleg met het praktijkcentrum ervaringen gedeeld en ten dienste gesteld van de kerken.

Gereformeerde identiteit

Het thema gereformeerde identiteit leeft binnen de kerken en maatschappelijke organisaties. Er is in diverse media en platforms over gepubliceerd en gediscussieerd en het gesprek hierover is niet afgelopen. Ook binnen missionaire projecten worden de gesprekken hierover op de classes gevoerd. Graag verwijzen we naar diverse bijdragen die in de afgelopen tijd zijn verschenen op het raakvlak met het missionaire werk waaronder: een onderzoek van Mark van Leeuwen (zie http://www.refdag.nl/opinie/afwijkingen_missionaire_gemeenten_komen_niet voort uit_vrijzinnigheid_1671619);

Matthijs Haak, Kerkstichting zorgt voor spannende vragen; opiniebijdrage gepubliceerd in het Nederlands Dagblad van maandag 7 mei 2012; Henk Drost: zaaien (2015) en planten en groeien (2016).

ASMP heeft als nieuw deputaatschap de taken en opdrachten gekregen die onder deputaten OOG door de werkgroep gemeentestichting werden behartigd. Deputaten OOG hebben de verantwoordelijkheid voor een deel van de oude opdrachten overgedragen aan ASMP, waaronder de opdracht naar gereformeerde identiteit. Een opdracht die door OOG al aan het Praktijkcentrum was verstrekt en reeds gefinancierd. De uitwerking van deze opdracht is door ASMP geïntegreerd in de opdracht "delen van geleerde lessen" (zie hieronder). Binnen dit onderzoek is over het thema Gereformeerde identiteitsconceptie door het Praktijkcentrum een rapport opgeleverd getiteld: chocoladereep of hagelslag?- literatuurstudie naar ontwikkeling van gereformeerde identiteit in zeven decennia. (zie bijlage). Daarnaast krijgt gereformeerde identiteit ook een plaats in de casestudies die verwerkt zullen worden in een handreiking voor classes en projecten om rond dit thema in gesprek te gaan.

Delen van ervaringen en geleerde lessen - Onderzoek duurzaamheid, innovatie en gereformeerde identiteit

De synode heeft budget beschikbaar gesteld voor het delen van geleerde lessen op het missionaire front en voor bezinning op gereformeerde identiteit. Deputaten ASMP hebben deze opdracht belegd bij het Praktijkcentrum conform de wens van de GS. De opdrachten worden op voorstel van het Praktijkcentrum vormgegeven binnen een onderzoek getiteld: duurzaamheid, innovatie en gereformeerde identiteit. Met de resultaten hiervan moeten classes en toekomstige projecten geholpen worden om na te denken over, en te leren van lessen van andere projecten. Ook worden handvatten geboden om na te denken over duurzaamheid, innovatie en gereformeerde identiteit van kerken en missionaire projecten binnen de GKv.

Het onderzoek is in 2015 van start gegaan. In oktober 2016 zullen de eerste resultaten van een pilot casestudy beschikbaar komen, de opzet zal worden geëvalueerd en in 2017 op een tweede classis uitgevoerd worden. Volgens plan worden begin 2018 de eindproducten opgeleverd en zullen alle classes in de gelegenheid zijn om met de handreikingen aan de slag te gaan. De financiering van het project vindt plaats op basis van oplevering en heeft daarmee een langere doorlooptijd dan verwacht.

Deputaten ASMP sturen het project op voor kerken relevante output, waarbij de ontmoeting en gesprek tussen projecten en kerken een belangrijke factor is. Op regelmatige basis heeft er overleg plaatsgevonden met de onderzoekers over de voortgang van het onderzoek. Deputaten hebben de rapportages van de door ASMP gefinancierde projecten ter beschikking gesteld en delen informatie die van belang geacht wordt voor het onderzoek. Een aantal deelrapportages zijn inmiddels opgeleverd, te weten 1. Literatuuronderzoek naar Gereformeerde identiteit, 2. Modelbeschrijving en case study opzet, 3. expertmeetings en theologische lijnen voor operationalisatie en 4. Gespreksmodel Duurzame en Vernieuwende Kerken. Deze deelresultaten zijn als bijlage bij dit rapport opgenomen.

4 Samenwerking, en overleg met andere deputaatschappen

Er zijn diverse contacten onderhouden met deputaatschappen en missionaire netwerken, waaronder het netwerk kerkclub, deputaten van de CGK en NGK, en IZB.

Verder heeft ASMP geparticipeerd in de enquête en overleggen van DKL rondom het functioneren van de deputaatschappen in de GKv.

ASMP heeft meermalen gesproken met deputaten SHOCK, die opdracht hadden om de regelingen van ASMP (missionaire projecten) en GSK (hulpbehoevende kerken) op elkaar af te stemmen. Een weergave van de inbreng van ASMP hierin en het advies op het rapport van SHOCK vindt u hieronder.

Met deputaten F&B is constructief overleg geweest over het beschikbaar stellen van budget voor een nieuw project in Den Haag.

ASMP is met VSE in gesprek gegaan over de hoogte van de pensioenbijdrage die door VSE van missionaire projecten gevraagd wordt, en het terugbrengen naar een marktconform bedrag. Voor missionair werkers/ c.q. predikanten wordt een bijdrage gevraagd van 400 x het VSE quotum, bovenop het reguliere quotum per ziel. Dat betekent dat missionaire projecten binnen de GKv voor een predikant alleen al aan pensioenkosten meer dan €20.000 kwijt zijn, aanvullend op het landelijke quotum van VSE. Met SKW is ook gesproken over het opheffen van het onderscheid tussen predikanten in gevestigde kerken en missionaire projecten, waarmee de extra bijdrage in zijn geheel zou komen te vervallen. De uitkomst hiervan wachten we nog af.

Er is intensief contact geweest met het Praktijkcentrum over de vormgeving van het onderzoek duurzaamheid, innovatie en gereformeerde identiteit.

5 Expertise ontwikkeling en participatie in missionaire netwerken

Veel van het missionaire pionierswerk in de kerken bestaat nu ruim 10 jaar en op diverse vlakken worden er geleerde lessen verwerkt en bestaat de behoefte om expertise te delen. Veelal gebeurt dat doordat senior pioniers hun diensten aanbieden en onderzoek doen onder missionaire initiatieven. De programmaraad van Amsterdam evalueert de ontwikkelingen van de projecten Stroom, pop-up kerk, Kleiklooster en de projecten van Stadshartkerk, met als doel om geleerde lessen rond aansturing, financieringsmodellen etc. beschikbaar te stellen. Met Oeds Blok van Urban Expression is overleg geweest over coachingsmogelijkheden.

ASMP gebruikt deze expertise om visie op ondersteuning van missionaire projecten te ontwikkelen en te borgen. Daartoe is een visietraject gevolgd met Tim Vreugdenhil, wordt overleg gevoerd met deputaten van CGK, NGK en IZB en is geparticipeerd in een gezamenlijke opdracht aan Peter Wierenga om de kennis van de missionaire initiatieven te onderhouden.

Verder draagt ASMP bij aan een onderzoek van Siebrand Wierda getiteld "kerkplanters en gemeentes in West-Europese steden: hoop in crises". Het partnerschap levert ervaringen en inzichten in crises, falen en hoop in missionaire projecten op en kan een basis vormen voor toekomstige toerusting en ondersteuning van kerkplanters.

Het budget voor onderzoek en toerusting is hiervoor gedeeltelijk aangewend.

Met het Praktijkcentrum is gesproken over de rol die PC kan innemen in de ondersteuning en dienstverlening voor het missionaire werk. Het PC biedt alleen advisering en toerusting, op aanvraag tegen een bepaald tarief. Een functie als missionaire dienstverlening door een consulent (zoals in het verleden onder DTEG en OOG) wordt op dit moment in de kerken niet gemist. Er is geen centraal punt waar alles wordt bijgehouden en er is ook geen aanjaagfunctie in de kerken die bijv. gemeentestichting stimuleert.

6 Ontwikkeling nieuwe regeling aanvullende steun

Deputaten SHOCK hebben een nieuwe financiële regeling ontworpen voor aanvullende steun binnen de GKv. Deze regeling omvat alle vormen van financiële steunverlening door een classis, steunverlening aan missionaire projecten is daar slechts één onderdeel van. Een grote verandering t.a.v. missionaire

steunverlening is dat aanvullende steun toegekend wordt aan classes en niet meer rechtstreeks aan lokale gemeenten met missionaire projecten. Deputaten SHOCK zijn met ASMP en deputaten GSK in gesprek gegaan over de nieuwe voorstellen. ASMP heeft een aantal punten ingebracht die van belang zijn om voor goede ondersteuning van missionaire initiatieven in de kerken:

- Een centrale rol van de classis op theologisch/kerkelijk vlak. ASMP investeert in een handreiking aan classes om deze rol goed op te pakken.
- Een externe kwaliteitstoets t.b.v. startkwalificatie en gedurende een project. (met onder meer aandacht voor: visie, identiteit, leiderschap, doelstelling en planning, realisme/haalbaarheid, missionaire gerichtheid/draagvlak). Deze toets vraagt om onafhankelijkheid en enige afstand tot een project. Naar onze mening is een classis daar niet altijd toe in staat.
- Incentive, stimulans/prikkel van buiten, bezinning en verbinding op landelijk niveau. Daarvoor is nodig: behoud van expertise en geregeld contact met het werkveld.
- Behoud van een fonds voor (start)subsidies om de missionaire ambitie van de kerken te stimuleren en innovatie mogelijk te maken met landelijke steun. Innovatieve projecten of projecten met een (parttime) theoloog als pionier zullen weinig kans krijgen zonder extra subsidie vanuit een fonds. Een missionair project gaat al snel de financiële draagkracht van een classis te boven. Op dit moment zijn de meeste projecten boven-classicaal gefinancierd (regionaal dan wel landelijk).
- Behoud van balans tussen enerzijds stimulans van missionair werk en anderzijds realisme over haalbaarheid. We zien een noodzaak om missionair werk mogelijk te blijven maken voor minder draagkrachtige regio's door middel van een financiële impuls; Tegelijk blijft financiële haalbaarheid en zelfstandigheid op de langere termijn een belangrijk aspect bij verlening van subsidies.
- Daarnaast hebben we aandacht gevraagd voor aansluiting bij regelingen die binnen de CGK en NGK functioneren. Samenwerking met deze kerkgenootschappen is actueel.

Deputaten ASMP stimuleren het zoeken naar financiering uit meerdere bronnen. Daarbij wordt een structurele en substantiële lokale bijdrage verwacht van moederkerk en classis, een tijdelijke aanvullende subsidie met daarbij een afbouwregeling om de startperiode te kunnen overbruggen (als in ASMP), een groeiende eigen bijdrage op termijn door inkomsten uit bijv. VVB. of crowd-funding. Deze zaken zijn door ASMP ingebracht als richtlijnen voor de nieuwe regeling. Deze richtlijnen reflecteren de doorontwikkeling in de toepassing van de oorspronkelijke regeling, die past bij trends en ontwikkelingen in het kerkverband. Ze vergen maatwerk en onderhoud door betrokken deputaten met korte lijnen naar zowel expertise als het werkveld.

ASMP functioneert als een fonds voor projecten die geen/onvoldoende regionale steun kunnen organiseren of die geen gebruik kunnen maken van oude zendingsfondsen (zoals bijv. het geval is bij projecten in Heerhugowaard, R'dam, Utrecht). Omdat er geen landelijke dekking is van regionale structuren (stichtingen), en er regio's blijven met weinig financiële draagkracht, blijft een landelijk fonds noodzakelijk voor die witte vlekken op de kerkelijke kaart.

Reflectie op de voorstellen van SHOCK

ASMP deelt het idee dat de classis een belangrijke rol heeft t.a.v. missionaire projecten. Deze rol is allereerst adviserend en betrokkenheid tonen. Verder heeft de classis een belangrijke rol in het volgen van de ontwikkeling van de identiteit van een project.

ASMP deelt ook de insteek om financiering van projecten dicht bij het grondvlak te organiseren. De notie van onderlinge solidariteit geldt vooral regio's met weinig draagkracht, of veel projecten. Een goede verdeling van de financiële middelen, rekening houdend met de draagkracht van een classis is winst ten opzichte van het piramidale stelsel.

SHOCK zet in het rapport in op kostenbeheersing en een eerlijke kostenverdeling voor classes. Dat laatste is in onze ogen een belangrijk punt. Ook kostenbeheersing heeft de aandacht van ASMP. Waar SHOCK dit zoekt in een hogere drempel voor financiële steun, zet ASMP in op het verlagen van de directe kosten op het werkveld (bijv. kosten onroerend goed, bijdrage VSE), en in ondersteuning en stimulering van

projecten hierin. Dit heeft in de afgelopen drie jaar een aanzienlijke besparing opgeleverd en daarmee een verlaging van benodigde aanvullende steun.

Naast waardering voor een aantal uitgangspunten heeft ASMP ook zorgen bij het voorstel van Shock. Deze betreffen het weglekken van kennis en ervaring op centraal niveau, het verdwijnen van directe ondersteuning voor het werkveld (de classis is de klant, en niet langer het missionaire project), en het ontbreken van proactieve stimulerende rol waarmee het missionair denken op de agenda van de kerken blijft. Daarnaast neemt de afstand tot de regelingen van CGK en NGK toe (die geen financiële rol voor de classis zien) en vrezen we dat focus op het missionaire werk verdwijnt in een deputaatschap dat een bereik kent voor allerlei vormen van financiële steun tot aan aanschaf van gebouwen toe. Daarbij vergt een projectaanvraag in het voorstel van SHOCK een hoge administratieve last.

In het voorstel van SHOCK wordt de ondersteuning van projecten integraal bij de classis gelegd. Daarmee wordt een grote inzet van de classis gevraagd, niet alleen op geestelijk vlak, maar ook in het financieel toezicht. Tegelijk komt DOC op afstand te staan van de projecten. Naar onze mening vormt dit laatste een risico voor de kwaliteit van ondersteuning en het borgen van expertise die op een centraler niveau (landelijk) verwerkt wordt. Classes, moederkerken én missionaire projecten verdienen ondersteuning bij de inrichting van het missionaire werk en een adequate en motiverende vorm van toezicht.

We denken dat het mogelijk is om aan te sluiten bij het voorstel van SHOCK voor zover het de aanvullende steun (berekening classisbijdrage + landelijke bijdrage) betreft, maar we pleiten tegelijk voor het beleggen van alle overige advies en ondersteuning én uitwisselen van kennis en ervaring, bij een platform of steunpunt waar ervaring van het veld, toerusting en coaching, én expertise bij elkaar komen.

De huidige ontwikkelingen op missionair terrein en binnen de kerken, én de behoefte aan missionaire ondersteuning (door projecten, kerken en classes) vragen om een regeling met focus op missionair werk en een adequate inbedding binnen het kerkverband. Een integraal voorstel hiervoor, dat op onderdelen afwijkt van de voorstellen DOC, vindt u in het visiedocument van ASMP.

Advies ASMP

SHOCK heeft een financiële regeling ontworpen die dienst kan doen ter vervanging van het huidige piramidale omslagstelsel. Hierbij blijft primair een grote financiële bijdrage van het grondvlak (de classis) gevraagd worden. De bijdrage van de lokale gemeente of uit andere geldstromen wordt geregeld in de richtlijnen voor de classes. Deze richtlijnen vragen om onderhoud door deputaten die op de hoogte zijn van ontwikkelingen op het vlak van de missionaire praktijk en ervaring van fondsen van andere kerken. Deputaten OC kunnen dat niet op termijn waarborgen, maar heeft daarbij advies nodig van een platform met relaties met het werkveld. Of de door SHOCK voorgestelde regeling in de praktijk goed zal werken en welke effecten dit gaat hebben op het gebruik van regeling kunnen wij niet beoordelen.

SHOCK stelt voor om ASMP op te heffen zonder zich rekenschap te geven van de breedte van de taken van ASMP en de rol die dit deputaatschap vervult als aanspreekpunt voor missionaire netwerken, en voor (startende) projecten. Hierbij dreigt verlies voor de kerken, mede omdat het Praktijkcentrum deze opdracht ook niet heeft. ASMP heeft de opdracht om geleerde lessen uit de missionaire praktijk te delen met de kerken. Deze opdracht zal het best belegd kunnen worden bij een deputaatschap of platform met een spilfunctie tussen de projecten en de kerken. ASMP adviseert om ASMP slechts dan op te heffen, als de overige opdrachten en functies van deputaten ASMP goed belegd zijn.

Aanbevelingen Nieuwe Opdracht

ASMP adviseert om opnieuw een missionair deputaatschap in te stellen waarin de huidige opdrachten van ASMP worden meegenomen (zie visie-document ASMP). Daarnaast adviseert ASMP om dit deputaatschap een proactieve rol te geven in het aanjagen van missionair denken, expertise ontwikkeling, en toerustingsaanbod en een aanspreekpunt te vormen voor kerken, classes, projecten en missionaire netwerken.

ASMP adviseert om in aanvulling op de financiële regeling van DOC dit nieuw te vormen missionaire deputaatschap te belasten met het ondersteunen van classes in toezicht op de kwaliteit en voortgang van missionaire projecten en DOC te adviseren bij aanvragen om aanvullende steun. Daarmee kan in de regeling DOC de adviestaak van DOC m.b.t. missionaire projecten komen te vervallen.

Voor de achterliggende visie op missionaire ondersteuning van de kerken verwijzen we naar ons visiedocument dat op een later moment gepubliceerd zal worden. Deze visie wordt vergezeld van een voorstel voor inbedding van de benodigde ondersteuning in de kerkelijke structuren en tot het voorstel om in plaats van ASMP een nieuw deputaatschap in te stellen waar de missionaire ondersteuning en advies geborgd worden.

Bijlagen

1 Opdracht Generale Synode 2014 te Ede

Artikel 534

Rapport deputaten ondersteuning ontwikkeling gemeenten – algemeen

Materiaal:

rapport deputaten ondersteuning ontwikkeling gemeenten (OOG) – algemeen.

Besluit 3:

een deputaatschap aanvullende steun missionaire projecten in te stellen.

Grond:

steunverlening aan missionaire projecten vereist specifieke kennis en inzichten in missionaire ontwikkelingen, waaronder het toepassen van criteria zoals vermeld in de Uitvoeringsregeling.

Artikel 535

Rapport Deputaten OOG – Gemeentestichting

Besluit 1:

ten behoeve van de werkzaamheden van deputaten aanvullende steun missionaire projecten de volgende instructie vast te stellen, waarbij verwezen wordt naar de door de deputaten ondersteuning ontwikkeling gemeenten vastgestelde Uitvoeringsregeling aanvulling steun missionaire projecten, verder genoemd Uitvoeringsregeling.

Instructie deputaatschap aanvullende steun missionaire projecten

- a. de generale synode adviseren over de voortzetting van bestaande, aanvragen van nieuwe of uitbreiding van bestaande missionaire projecten;
- b. er op toezien dat de ervaring die wordt opgedaan in projecten en experimenten via het Praktijkcentrum wordt gedeeld met de kerken in het algemeen;
- c. toepassen van de criteria voor toezicht op bestaande projecten: visie, identiteit, leiderschap/teamvorming, bereiken doelen, missionaire gerichtheid, financiën en plannen (Uitvoeringsregeling hfdst. 6.5);
- d. toepassen van de criteria voor de aanvullende steunverlening: piramidale stelsel, maximering jaarlijkse bijdrage, duur van de steunverlening (Uitvoeringsregeling hfdst. 4.2);
- e. toepassen van de criteria voor toekenning van aanvullende steun aan nieuwe projecten: meerjarenplanning (Uitvoeringsregeling hfdst. 5.1), draagvlak, doelstelling, leiderschap, verantwoordelijkheden, haalbaarheid, inzet op zelfstandigheid (Uitvoeringsregeling hfdst. 5.3), gevolgde procedure (Uitvoeringsregeling hfdst. 5.2);
- f. afleggen van een jaarlijkse verantwoording aan deputaten financiën en beheer over de toekenning van projectbudgetten, op basis van de vastgestelde uitgangspunten voor de beoordeling van de financiële verslaggeving van de projecten.

Grond: [b] Waardevolle ervaringen (van ‘lukken’ en ‘mislukken’) in projecten en experimenten zijn van belang voor de andere kerken, ook als zij in heel andere omstandigheden opereren.

Besluit 2:

- a. de komende drie jaar aanvullende steun beschikbaar te stellen voor de missionaire projecten Amsterdam, Amstelveen en Lichtenvoorde binnen de door de GS vastgestelde financiële kaders, de vastgestelde criteria en de overeengekomen afspraken met de projecten, en deze steun beschikbaar te stellen onder toezending van een brief van bemoediging;
- b. de komende drie jaar aanvullende steun beschikbaar te stellen voor de gemeenten te Gent en Maastricht binnen de door GS vastgestelde financiële kaders en de overeengekomen afspraken met

- de projecten, en deze steun beschikbaar te stellen onder toezending van een brief van bemoediging;
- c. de toekenning van aanvullende steun aan nieuwe missionaire projecten tot de volgende synode te delegeren aan deputaten aanvullende steun missionaire projecten, binnen de vastgestelde criteria en het beschikbare budget en in nauw overleg met deputaten financiën en beheer;
 - d. te bepalen dat financiële steun aan projecten wordt afgebouwd als er reëel perspectief is op zelfstandig voortbestaan van de gemeente; indien het op langere termijn geen reëel perspectief is wordt het project eveneens zorgvuldig afgebouwd.

Gronden:

1. het toekennen van aanvullende steun brengt met zich mee dat de synode via haar deputaten aanvullende steun missionaire projecten een eigen inhoudelijke afweging mag maken over de wijze waarop de gemeentestichtingsprojecten functioneren;
2. de beslissing bij aanvang van een project kan ook met goed functionerende criteria aan deputaten aanvullende steun missionaire projecten gedelegeerd worden.

Besluit 3:

ter bekostiging van de door het landelijk kerkverband ondersteunde missionaire projecten, genoemd onder besluit 1, aan deputaten aanvullende steun missionaire projecten een budget toe te kennen van maximaal € 315.000 in 2015, € 282.500 in 2016 en € 243.500 in 2017, waarvan jaarlijks € 1.500 voor de kosten van het deputaatschap (in totaal: € 841.000).

Materiaal:

1. eindverslag OOG 2014;
2. aanvraag financiering onderzoeksplan Ervaringen Missionaire Gemeentestichting.

Overdracht werkzaamheden Werkgroep Gemeentestichting

De werkzaamheden van de Werkgroep Gemeentestichting zullen worden voortgezet door de inmiddels benoemde deputaten Aanvullende Steun Missionaire Projecten. Tussen de werkgroep en het nieuwe deputaatschap is een goed overdrachtsoverleg geweest.

Gezamenlijk hebben deputaten ASMP en de Werkgroep Gemeentestichting een gesprek gevoerd met de kerk van Maastricht n.a.v. de besluitvorming van de generale synode en de ontwikkelingen in Maastricht.

Subsidie CityKerk Amsterdam

Deputaten OOG hebben op voorstel van de Werkgroep Gemeentestichting ingestemd met het advies om voor het missionaire project CityKerk Amsterdam een eenmalige startsubsidie beschikbaar te stellen van € 5.000. Met de projectleiding is schriftelijk vastgelegd welke condities aan het verlenen van de startsubsidie verbonden zijn: het aanleveren van een rapport met leerpunten voor de kerken over het initiëren van missionaire activiteiten buiten een gemeentesetting. De rechten en verplichtingen worden per 1 januari 2015 overgedragen aan deputaten ASMP, die dan constructief-kritisch zullen meedenken over de kerkelijke inbedding van het project CityKerk Amsterdam.

Gereformeerde identiteit

Deputaten OOG hebben in 2014 aan het Praktijkcentrum een opdracht verleend en een budget van € 18.450 beschikbaar gesteld ten behoeve van de nadere invulling van het begrip gereformeerde identiteit en de toepassing ervan bij gemeentestichtingsprojecten (opdracht GS 2011). Deze opdracht zal in 2015/2016 worden uitgevoerd door het PC, waarbij het nieuwe deputaatschap ASMP als opdrachtgever functioneert. Resultaten zullen worden gerapporteerd aan de volgende synode.

Ervaringen en experimenten missionaire projecten

In de instructie van het nieuw benoemde deputaatschap ASMP is opgenomen dat ASMP erop toeziet dat ervaringen opgedaan in projecten en experimenten via het Praktijkcentrum wordt gedeeld met de kerken.

Besluit 8:

ter bekostiging van een onderzoek, voortvloeiend uit onderdeel b van de Instructie, aan deputaten aanvullende steun missionaire projecten een budget toe te kennen van maximaal € 18.000 voor de jaren 2015 en 2016.

Grond:

de instructie van het deputaatschap aanvullende steun missionaire projecten vraagt om nadere uitwerking wat betreft de financiële consequenties.

2 Voorstel nieuwe opdracht.

Zie hiervoor het visiedocument ASMP, dat separaat wordt toegezonden.

3 Samenstelling van het deputaatschap

dr. G.R. Boersma-Vreugdenhil	Utrecht	(secretariaat)
ds. J.A. Francke	Voorburg	(voorzitter)
J.J. Scheele	Terneuzen	(penningmeester)
ds. A.S de Vries	Ridderkerk	(lid)

4 Lijst Gebruikte afkortingen

ASMP	deputaten Aanvullende Steun Missionaire Projecten
OOG	deputaten ondersteuning ontwikkeling gemeenten, in 2015 opgeheven
SHOCK	studiedeputaatschap heroriëntatie ondersteuning kerken
DOC	deputaten ondersteuning classes
GSK	deputaten generale steunverlening kerken
VSE	Vereniging Stichting Emeritering
IZB	Inwendige zendingsbond
F&B.	deputaten Financiën en Beheer
NGK	Nederlands gereformeerde kerken,
CGK	Christelijke gereformeerde kerken
GKv	Gereformeerde kerken (vrijgemaakt)
Fte	full time equivalent (voltijds dienstverband)
GS	Generale Synode
GOV	Gereformeerd Overleg Vlaanderen (GOV)

5 Jaarverslagen

Het jaarverslag over 2015 is te vinden op: <http://www.gkv.nl/organisatie/generale-synode/jaarrapporten-2014-2017/>.

6 Deelrapportages Onderzoek duurzaamheid, innovatie en gereformeerde identiteit

Project Duurzaamheid, Innovatie & Identiteit

Een onderzoek in het kader van te leren lessen van het missionaire werkveld binnen de GKv

In opdracht van deputaten ondersteuning ontwikkeling gemeentes (OOG) en aanvullende steun missionaire projecten (ASMP). Uitgevoerd door onderzoekers van het Praktijkcentrum.

De hieronder weergegeven publicaties zijn deelresultaten van een nog lopend project. Het project zal uitmonden in een handreiking aan classes en missionaire projecten om het gesprek over het missionaire werk en de context waarin het plaats vindt goed te voeren.

Overzicht van deelresultaten van het project:

1. Literatuurstudie gereformeerde identiteit: "Chocoladereep of -hagelslag?"
2. Modelbeschrijving duurzaamheid en innovatie + casestudy opzet
3. Resultaten expertmeeting en operationalisatiemodel duurzaamheid en innovatie
4. Onderzoekstechnisch ontwerp casestudy duurzaamheid, innovatie en identiteit
5. Resultaten casestudy
6. Verslag van traject 'delen met de kerken'
7. Publicatie ter verspreiding onder de GKv kerken

U vindt de 'Tussenrapportage project Duurzaamheid, Innovatie & Identiteit' op:

<http://www.gkv.nl/download/13398> of

<http://www.gkv.nl/organisatie/deputaatschappen/aanvullende-steun-missionaire-projecten/>.

7 Samenvattingen van visie en missie van de missionaire projecten

Deze bijlage bevat een weergave van de missie en visie van de projecten die door ASMP ondersteund worden. Deze teksten maken deel uit van de jaarlijkse rapportage van de projecten aan ASMP.

In willekeurige volgorde:

- Licht, Lichtenvoorde
- Stadshartkerk, Amstelveen
- Oosterparkkerk, Amsterdam
 - Kleiklooster, Amsterdam Zuid-Oost
 - Pop-up kerk, Amsterdam West
- Kruispuntkerk, Maastricht
- Kerk aan de Leie, Gent (Be)
- Leidschenveen-Ypenburg, Den Haag

Project Licht!	
Missie	LICHT is een christelijke gemeenschap in de traditie van de reformatie die wordt gevormd door huisgroepen, waarin de deelnemers met elkaar hun leven delen, samen leren uit de bijbel en samen bidden. LICHT wil voor Lichtenvoorde en omgeving een uitnodigende gemeenschap, waar iedereen welkom is, en een wervende beweging van volgelingen van Jezus zijn, die het leven en geloof met elkaar delen en iedereen graag kennis wil laten maken met Jezus Christus.
Context (omgeving waarin de gemeenschap opereert)	LICHT is een geloofsgemeenschap in de context van een dorp in de Achterhoek. De geloofsgemeenschap bestaat uit huisgroepen en wordt gesteund door 7 gemeenten uit GKV en CGK. De huisgroepleden zijn afkomstig uit verschillende tradities (gereformeerd, katholiek, evangelisch, kerkloos) en vormen een 'mix' van autochtone Lichtenvoorders en 'import'. Maandelijks worden er twee samenkomsten gehouden. De nadruk ligt meer op het (sociale) gemeenschap zijn dan op georganiseerd kerk zijn. Lichtenvoorde is een overwegend Rooms Katholiek dorp midden in Oost-Achterhoek. De kern Lichtenvoorde heeft ca. 13.000 inwoners. Met Groenlo en de kerkdorpen, Zieuwent, Marienvelde, Harreveld, Vragender en Lievelde vormt Lichtenvoorde de burgerlijke gemeente Oost Gelre met ca. 30.000 inwoners. Naast de grote RK parochie is er ook een PKN gemeente van ca. 1000 leden. De fusie GK en NHK heeft in 2008 zijn beslag gekregen. Andere kerken of stromingen zijn er in Lichtenvoorde niet. Hoewel er veel mensen kerkklid zijn bezoekt minder dan 5% van de bevolking kerkdiensten. Lichtenvoorde heeft een gering aantal allochtone inwoners, en de meeste hoogopgeleide mensen zijn voor studie naar elders verhuisd en komen ook niet zo snel weer naar het dorp terug. De wijk Hooiland waarin het buurthuis staat en waarin de meeste E&R activiteiten plaatsvinden is een meer volkse wijk van Lichtenvoorde. Er wonen verhoudingsgewijs meer mensen met een sociale problematiek: gebroken gezinnen, 'multiproblem' gezinnen. Kinderen en jongeren ontvangen weinig sturing en zijn veel op straat. We hebben er passie voor om deze mensen met het evangelie meer richting en houvast in hun leven te bieden.

Ontwikkeling

Korte beschrijving:

- ontstaan en geschiedenis gemeente
- Huidige situatie
- Toekomst droom en visie

Na beëindigen van diensten in Winterswijk (GKV/1995) hebben de classiskerken zich beraden op missionaire activiteit in de Achterhoek. Er is gekozen voor een nuloptie (gemeentestichting) in plaats van het versterken van één van de bestaande kleinere gemeenten. Na onderzoek is gekozen voor Lichtenvoorde. Sinds november 2004 worden er inloopavonden / koffiebaravonden gehouden op zaterdagavond. Ook de CGK Aalten heeft zich sinds 2004 bij het project aangesloten. In de zomer van 2005 werd voor het eerst een E&R zomerproject gehouden. Vanaf november 2006 zijn er twee evangelisatiewerkers aan de slag gegaan en zijn gestart met de huisgroepen. Vanaf zomer 2008 wordt er maandelijks een samenkomst gehouden op zondagmiddag. Januari 2009 heeft de eerste Lichtenvoorder belijdenis van geloof gedaan. In 2010 is er een leiderschapsteam gevormd. Sinds oktober 2010 komen we twee keer in de maand bij elkaar voor een samenkomst op de zondagmiddag.

Toekomst droom en visie

In Lichtenvoorde is een levenskrachtige geloofsgemeenschap waarin mensen met elkaar Jezus Christus volgen, Hem belijden als Heer van hun leven en die dat geloof handen en voeten geven door elkaar en de gemeenschap van Lichtenvoorde te dienen. In de elooftgemeenschap van LICHT mag de zon van Gods liefde schijnen. Binnen deze gemeenschap fungeren de huisgroepen als belangrijkste ontmoetingsplek om het geloof en leven met elkaar te delen. Daarnaast ontmoeten de deelnemers van de huisgroepen elkaar in een eredienst die op zondag wordt gehouden.

Als bouwstenen voor deze levenskrachtige gemeenschap zetten we voor de reeds gevormde

gemeenschap van LICHT in op:

- leiderschap,
- discipelschap,
- missionaire presentie.

LICHT wil een geloofsgemeenschap met een gereformeerde identiteit zijn. Dat is zichtbaar in de inhoud van de woordverkondiging, door de wijze van omgang met de sacramenten, door het geestelijk leiderschap en in het onderlinge toezien. Binnen de gemeenschap van LICHT zijn kernwaarden vastgesteld waarin de gereformeerde geloofsovertuigingen verwoord zijn.

Vanuit deze identiteit is de missie van LICHT om voor Lichtenvoorde en omgeving een open gemeenschap van volgelingen van Jezus Christus te zijn.

In een netwerk van huisgroepen willen we:

- midden in het leven ons leven en ons geloof met elkaar delen,
- een veilige plek bieden waar iedereen welkom is,
- een enthousiaste gemeenschap zijn die erop uit gaat om in de Lichtenvoordse context iedereen kennis te laten maken met Jezus Christus.

GKv Stadshartkerk, Amstelveen	
Missie	Kort en goed: mensen verbinden aan Jezus en aan elkaar. We bouwen aan een kerk met een herkenbaar christelijk profiel en een sterke gemeenschapszin (ook als dat laatste betekent dat niet iedereen op dezelfde manier meedoet, integendeel).
Context (omgeving waarin de gemeenschap opereert)	Amstelveen en (enigszins) omstreken, zoals Amsterdam-Buitenveldert in het noorden of Aalsmeer en Uithoorn in het zuiden. Amstelveen zelf is een stad van ongeveer 85.000 inwoners, ingeklemd tussen Amsterdam en Schiphol. Een stad die jaarlijks hoog scoort op de lijstjes van voorzieningen. Een stad met (vaak verborgen) sociale problematiek omdat de sociale norm is dat het met iedereen uitstekend gaat. Een seculiere stad ook waarin Rooms-Katholieke Kerk en Protestantse Gemeente over de jaren heen parochies en kerken sluiten en feitelijk toewerken naar een nul-scenario. Behalve de grote kerk Crossroads International Church (die voor 95% mensen van ver buiten Amstelveen trekt) zijn er nog enkele kleine gemeenten van evangelische en gereformeerde signatuur. De Stadshartkerk is daar één van.
Ontwikkeling Korte beschrijving: - ontstaan en geschiedenis gemeente - Huidige situatie - Toekomst droom	De Stadshartkerk is in 2005 ontstaan als een herplantingsproject van een bijna ter ziele gegane traditionele kerk. Het verlangen aan de start was om te proberen een kerk met een orthodoxe boodschap en een eigentijdse vormgeving te stichten die relevant zou zijn voor hedendaagse Amstelveners. De combinatie orthodox (al noemen we het eigenlijk nooit zo, liever spreken we over 'evangelie' of 'Jezus Christus') en eigentijds is ons handelsmerk. Het bereiken van Amstelveners is een enorme uitdaging. We hebben er door de jaren heen heel wat voorbij zien komen, meestal incidenteel. Mensen geven vaak terug dat ze zich welkom voelen en verrast zijn dat ze zonder (voor-)oordeel worden benaderd. Daar staat tegenover dat de christelijke boodschap ver af staat van het levensgevoel van Amstelveners en bovendien flinke concurrentie heeft van andere religieuze en spirituele benaderingen (ter illustratie: de christelijke boekenplank in de boekhandel in het Stadshart is een stuk kleiner dan de afdeling 'filosofie, spiritualiteit en esoterie'). Ook de stap om je daadwerkelijk te verbinden aan een geloofsgemeenschap is voor veel Amstelveners een brug te ver. Toch zien we goede mogelijkheden voor de toekomst. We hebben allerlei contacten met mensen die maar al te graag willen praten over hun leven, hun vragen en soms hun verdriet en eenzaamheid. We merken dat we steeds innovatiever (moeten) worden om met mensen in contact te komen. Dat gaat niet primair via een kerkdienst of cursus, maar wel via een sportmoment op zondagmiddag, een gesprek met een bezoeker van een huwelijk of begrafenis, een diakonale actie etc. Deze dromen hebben zich in 2015 geformaliseerd in wat we Netwerkgroepen noemen. Groepen Stadshartkerkers die steeds opnieuw geïnspireerd worden door het evangelie om vervolgens een stukje van ons leven te delen met anderen, het evangelie in daden en woorden laten zien, onze stad mooier te maken en midden in de samenleving iets uit te stralen van dat het ook echt anders kan: het perspectief van God dat gaat over genade, vergeving en uitzicht op een eeuwig leven.
Korte beschrijving visie	In Amstelveen hebben we de afgelopen jaren gepioneerd met een Nederlandse variant van wat in de USA een 'multi site model' heet. Dat model bestaat in Nederland nauwelijks. We werken vanuit het idee dat we in Amstelveen op meerdere plekken en met meerdere groepen mensen toch samen één kerk kunnen vormen. Anders gezegd: we willen graag het gevoel van een kleine kerk en de slagkracht van een wat grotere kerk combineren. In de komende jaren (2015-2018) willen we doorgroeien naar één kerk die bestaat op diverse plaatsen, in diverse groepen en met diverse vormen.

Het cement van de Stadshartkerk wordt gevormd door *kleine huiskringen* waar zoveel mogelijk leden aan mee doen voor tweewekelijkse verdieping en bezinning op het evangelie. Naast de vieringen en kringen groeien we toe naar een aantal *netwerkgroepen*. Deze netwerkgroepen zijn een concretisering van het 'multi site model'. Netwerkgroepen ontstaan vanuit de Stadshartkerk midden in de samenleving rondom een gezamenlijke passie en/of nood die wordt ervaren. Zo willen wij als kerk niet alleen aantrekken, maar ook toerusten en uitzenden om onze omgeving te dienen. Juist in een grote stad als Amstelveen zijn deze netwerkgroepen een goede manier om de verbinding met buitenkerkelijken te zoeken.

Het vormen van Netwerkgroepen in de Nederlandse context staat nog in de kinderschoenen. Er is (nog) geen gouden formule. De netwerkgroepen die we zijn gestart en starten zijn dus stuk voor stuk experimenten; een zoektocht naar wat werkt en wat God wil geven.

Kort samengevat, dromen we van een Stadshartkerk in 2018 die zich manifesteert in een veel grotere betrokkenheid van Amstelveners bij de kerk, merkbaar in grote vieringen, uitbreiding van netwerkgroepen en verdubbeling van het aantal kringen.

Kleiklooster Amsterdam ZuidOost	
Missie	Het Kleiklooster wil in de toekomst echt een plek voor de buurt worden, waarin heel verschillende mensen en organisaties uit de oostelijke Bijlmer elkaar kunnen vinden. Ook moet het echt een plek voor de buurt worden.
ontstaan en geschiedenis van het project	<i>De beide projecten van het deelprogramma Oosterparkkerk zijn aanvankelijk ontstaan vanuit Stroom Amsterdam en ademen dan ook sterk de visie van deze gemeenschap. In 2010 ontstond bij een Tafelkring van Stroom in Zuidoost de ambitie om binnen het bredere Stroom een eigen gemeenschap met eigen doelstellingen en een eigen viering te vormen. De mogelijkheden van een leefgemeenschap die als diaconale kern zou kunnen functioneren van een bredere geloofsgemeenschap werden verkend. Inmiddels krijgt het vorm in het Kleiklooster, een plek om op adem te komen, tijdelijk onderdak te vinden of deel te nemen aan de gebeden.</i>
Ontwikkeling Korte beschrijving: - Huidige situatie - Toekomst droom	Het doel van het Project StroomZuidoost is kort gezegd: <i>aanwezig zijn en verbinden</i>. Dit betekent dat wij Gods onbegrensde liefde en genade uitdelen willen uitleven en ervan getuigen. We willen een warme stabiele gemeenschap zijn die voor zover mogelijk 24 uur per dag beschikbaar is. Daarnaast willen we een verbindende gemeenschap zijn die mensen van verschillende achtergronden met elkaar in contact brengt om elkaar te kunnen helpen, leren kennen en samen te zijn. We hopen door respect en liefdevolle onderlinge relaties ook de verbinding naar God te zijn en Hem - als onze bron - groot te maken. Concreet betekent dit voor ons drie dingen: • Wij vormen een <i>christelijke leefgemeenschap</i> van gezinnen en alleenstaanden die onder één dak leven (met waarborg voor privacy). Onder dit dak is er een gezamenlijke ruimte waar we maaltijden, speelplek, ontmoeting en gesprek kunnen bieden. De huizen van onze kringleden buiten de leefgemeenschap vormen een aanvulling op dit aanbod. Deze mensen zijn onder anderen ongedocumenteerden (mensen zonder papieren), eenzamen, ouderen en eenouder gezinnen. • We vormen een <i>verbindende gemeenschap</i> die mensen bij elkaar brengt: hulpvragers en hulpbieders en andere mensen die iets voor elkaar kunnen betekenen. Een vorm als <i>Seats to Meet</i> kan daarbij helpen. Andere initiatieven worden nog uitgedacht. • We vormen op den duur een bredere <i>geloofsgemeenschap</i> waar Christus centraal staat en mensen uitgenodigd worden hun vertrouwen te stellen in God. De vorm die deze geloofsgemeenschap moet krijgen is voorlopig nog open. Voor ons is belangrijk dat deze geloofsgemeenschap ons helpt om onze doelen als leefgemeenschap en verbindende gemeenschap waar te maken.
Korte beschrijving visie	We laten ons inspireren door Jezus Christus. Meer specifiek: Jezus getuigt in zijn leven van de liefde van God door om te gaan met de hoeren en tollenaars door aan tafel te gaan met hen die in de maatschappij niet gezien of buitengesloten worden. Wij willen hem daarin navolgen op onze eigen plek. Wij geloven bovendien dat wij Zuidoost iets te bieden hebben <i>naast</i> al die andere kerken en naast de talloze sociale initiatieven. Wij hebben een stabiele uitvalsbasis. We hebben commitment aan God, elkaar en een buurt waar we allemaal bewust voor gekozen hebben. Wij hebben overwegend stabiele gezinnen met aanwezige vaders, vaste banen, huizen en persoonlijke netwerken. We onderscheiden ons ook doordat we geen individuele hulp geven maar mensen een gemeenschap willen bieden.

Pop-Up kerken Amsterdam West

Missie

Bijzondere focusgroep: StroomWest richt zich op een omgeving en een doelgroep die nog nauwelijks of niet bereikt wordt binnen andere initiatieven van gemeentestichting. Het gaat om jonge artistieke freelancers, die hun eigen werkterrein aan het creëren zijn: filmmakers, fotografen, acteurs, kunststudenten en jonge mensen in sociale beroepen die graag uitgaan en experimentele kunst ondergaan. Ze voelen zich de vrijbuiters van de stad en staan veraf van alles wat kerk is. Enkele betrokken binnen Stroom Amsterdam vallen binnen deze groep maar het intussen vrij 'kerkelijke' Stroom heeft nieuwe plekken nodig om hen in aanraking te brengen met het evangelie.

Vernieuwende aanpak: StroomWest kiest voor experiment en onderzoek. Dit roept direct interesse op bij de doelgroep, die immers zeer open staat voor 'nieuwe dingen'. Binnen StroomWest wagen mensen zich aan een onderzoek naar de relevantie en de kracht van het oude verhaal van het christelijk geloof zonder terug te schrikken voor de consequenties die dat kan hebben voor het leven dat ze nu leiden. Dit geldt zowel voor degenen die in de kerk zijn opgegroeid als voor degenen die de kerk niet van binnen kennen. Het vertrouwen van de kerkplanter is dat het evangelie zich juist dan zal bewijzen als een levende kracht.

ontstaan en geschiedenis van het project droom voor de toekomst

In het westen van Amsterdam is Rikko Voorberg al in 2010 gestart met eerste initiatieven voor een 'open space', waarbij christelijk en atheïstische kunstenaars en andere creatieven zich konden bezig houden met thema's van het evangelie. Hieruit is StroomWest ontstaan. In 2013 is de keuze gemaakt om binnen het netwerk van StroomWest onderscheid te maken tussen twee kernfuncties: het StroomWestWerk (StroomWest, kunst) en de StroomWestKerk PopUpKerk, kerk). In het kader van dat laatste onderdeel zijn in september 2013 zijn dan ook de wekelijkse zondagochtendvieringen begonnen rond de Bijbel en de maaltijd. Er zijn verschillende projecten gerealiseerd. (de Wintercamping in het Rembrandtkerk met kerkdienst op locatie, een 'Fluisterhuis' op het Mercatorplein, de 'Tower of Silence' en een installatie over lust en religie in het Bijbels Museum. Ook werd er een PopUpMagazine uitgegeven. Naast deze kunstprojecten zijn er ook meer diaconale projecten gerealiseerd, zoals een reis naar Lesbos om hulp te regelen voor vluchtelingen en aandacht te vragen voor hun situatie. Ook was er een 'Fully Welcome' actie ten behoeve van vluchtelingen in Nederland.

Er is een kerngroep gevormd van PopUpKerkeren die gedreven leiding geeft aan diverse elementen van PopUpKerk (PopUpAcademy, PopUpViering, PopUpMagazine) en aan PopUpKerk als geheel.

Er is een tweede PopUpKerk gestart in Noord in november 2015. Deze groep is nog klein en komt bij elkaar op zondagavonden. Nieuwe PopUpKerken zijn in voorbereiding.

De droom voor de toekomst is de ontwikkeling richting een netwerk van PopUpKerken waarvan Rikko de mede-initiator en blijvende theologische inspirator is.

Korte beschrijving visie

- StroomWest wil een gemeenschap vormen die past bij de buurt en die de bezoeker tegelijk met het evangelie op een unieke manier uitdaagt en prikkelt. StroomWest is erop gericht dat mensen zichzelf, elkaar en de samenleving om hen heen verrassen en veranderen. Dat kan niet anders dan door werkelijk aan de slag te gaan met het verhaal van het christelijk geloof.
- StroomWest heeft regelmatige basis zowel een onderzoekplek (vloer) als een liturgische dienst (ruimte) en is onderverdeeld in kleine groepen van bijbellezers, kunstbezoekers, bidders en studiegezelschappen (tafels).

- Binnen de kunst-scene staat StroomWest bekend als een groep christenen en atheïsten die met vernieuwende en diepgaande inzichten over het christelijk geloof (van binnenuit of van buitenaf) iets toevoegt aan de kunstuitingen in Amsterdam. In 2015 is deze gemeenschap met voorstellingen of installaties her en der te vinden op kunstfestivals en andere evenementen.
- Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat StroomWest als geheel een 'kerk' wordt. Een kerk is een plek van geloof en verkondiging, viering en lofprijzing. Daarvoor is weliswaar plek binnen de gemeenschap, maar StroomWest is breder: het is ook een plek van kritisch onderzoek en experiment. Dit wordt praktisch zichtbaar doordat in veel bijeenkomsten niet op een traditionele manier wordt gepreekt of geleerd. De voorganger is daar degene die vragen stelt en uitdaagt. Op die manier biedt StroomWest een veilige plek bieden voor de kunstenaar en de vrijbouter om serieus naar het christelijk geloof te kijken.

GKv Kruispuntkerk, Maastricht	
Missie	De missie van de gemeente blijft onveranderd: samen wervende gemeente van Jezus Christus in Maastricht.
Context (omgeving waarin de gemeenschap opereert)	Onze context is dat we kerk zijn voor de stad Maastricht en omstreken, de meeste bewoners hebben een katholieke achtergrond maar zijn vervreemd van het geloof. Wat men als geloof beschouwt kan men vangen in het woord 'cultuurkatholicisme', denk bijvoorbeeld aan uitingen van geloof op hoogtijdagen. Men staat niet vijandig tegenover het christelijk geloof, is gehecht aan de rk-traditie en beschouwt niet-katholieke kerken als vreemd.
Huisgemeente	De huisgemeente in Blauwdorp heeft vooral contacten binnen drie groepen: mensen uit de wijk, vluchtelingen en hoger opgeleiden.
Ontwikkeling Korte beschrijving: - ontstaan en geschiedenis gemeente - Huidige situatie - Toekomst droom	De Kruispuntkerk is op 12 juni 2004 een zelfstandige gemeente geworden binnen het kerkverband van de GKv. Zij heeft zich ontwikkeld van (overwegend) studentengemeente naar (overwegend) jonge-gezinnengemeente. Er functioneert een huisgemeente in de wijk Blauwdorp waarbinnen twee gezinnen vanuit de gemeente actief zijn. Sinds juli worden alle diensten gemeenschappelijk gehouden met de NGK. Dat betekent in de praktijk dat de GKv/NGK in Maastricht beschouwd kan worden als een federatie-gemeente, tegenwoordig: samenwerkende gemeente. Er functioneert apart overleg tussen de Limburgse kerken binnen de gereformeerde gezindte waaraan ook de (nieuwe) CGK in Bunde en de Chinese Kerk in Maastricht deelnemen. We nemen ook deel aan de vergaderingen en activiteiten van de Raad van Kerken in Maastricht omdat het een platform biedt om dingen met elkaar te delen en de herkenbaarheid in de Limburgse samenleving ten goede komt. Het is onze droom om duurzaam en vitaal aanwezig te zijn in Maastricht en omstreken.
Korte beschrijving visie	Speerpunten in het kader van onze missie zijn: 1. God aanbidden en zijn Woord verkondigen (diensten, prediking) 2. Naar elkaar omzien (kringen) 3. Toerusten en trainen (in persoonlijke relatie met God, onze relaties binnen de gemeente en onze relaties met burens en collega's, familie en vrienden)
Keuzes en strategie	We zijn ons ervan bewust dat de financiële ondersteuning van de zusterkerken binnen de classis en het landelijk kerkverband geen vanzelfsprekendheid is. Dat betekent dat we in de toekomst niet standaard kunnen rekenen op een voltijds predikant. Het kan zelfs zijn dat een deeltijd predikant niet binnen onze financiële mogelijkheden ligt en dat we zijn aangewezen op het inhuren van expertise op onderdelen. We hebben van de nood een deugd gemaakt. Sinds 2012 hebben we het accent al gelegd op persoonlijke verdieping van het geloofsleven van onze leden met het oog op de toekomst van onze gemeente in deze regio (discipelschap). Omdat we de huidige predikant sinds 1 augustus 2014 delen met Venlo, is hij wel genoodzaakt om minder met uitvoerende taken en meer met toerusting bezig te zijn, zowel hier als daar.

Kerk aan de Leie, Gent, België	
Missie	Onze missie is: 'mensen bij Jezus Christus brengen'. Dat proberen we in eerste instantie in en om de stad waar we kerk zijn, maar onze 'droom' blijft ook verder reiken: we willen graag ook op andere plaatsen in Vlaanderen evangelisatie- en kerkplantingswerk stimuleren.
Context (omgeving waarin de gemeenschap opereert)	De omgeving waarin we kerk zijn is de stad Gent. Een middelgrote stad met iets meer dan 250.000 inwoners, een studentenstad, een multiculturele stad. Protestants-evangelische christenen zijn een minderheid in de Vlaamse samenleving (men schat hun aantal op 2% van de bevolking). Toch is er ook in Gent een brede waaier aan kleine protestants-evangelische kerken. Daartussen nemen we zelf een aparte plaats in. Positief gezien voelen we ons enerzijds aangesproken door de Schriftgetrouwheid van vele evangelische kerken en anderzijds door het engagement voor de stad van de VPKB-gemeenten (VPKB = Verenigde Protestantse Kerk van België, te vergelijken met de PKN in Nederland). Negatief gezien betreuren we enerzijds de liberale theologie die binnen de VPKB heerst en anderzijds de 'doperse' wereldmijdende houding die in sommige evangelische kringen nog steeds gevonden wordt.
Ontwikkeling Korte beschrijving: - ontstaan en geschiedenis gemeente - Huidige situatie - Toekomst droom	Samenwerking van de kerken in de classis Axel leidde – eind de jaren 70 – tot de oprichting van de ZGEB (Zeeuws-Vlaamse Gereformeerde Evangelisatiecommissie voor België). Begin de jaren 80 startte de ZGEB met een gemeentestichtingsproject in Gent. Zeer geleidelijk aan groeide de gemeenschap in Gent uit. Steeds meer taken werden zelfstandig opgepakt. Dat resulteerde in de instituering van een zelfstandige gemeente op 8 november 2009. Momenteel telt de gemeente een tachtigtal leden. Er is een kerkenraad die naast de predikant bestaat uit twee oudsten en één diaken. De kerkenraad wordt bijgestaan door een Commissie van Beheer voor de praktische zaken, door de Werkgroep Evangeliserende Gemeente (WEG) voor het opstellen en uitwerken van een evangelisatiestrategie en – planning, door de werkgroep Omzien Naar Elkaar (ONE) voor het pastorale en gemeenteopbouwende werk. Onze droom is enerzijds dat de gemeente in Gent groeit en anderzijds dat er door samenwerking met andere 'Vlaamse' gereformeerde kerken – binnen het kader van het Gereformeerd Overleg Vlaanderen (GOV) – concreet aan de stichting van nieuwe gemeenten in Vlaanderen gewerkt kan worden.
Korte beschrijving visie	Onze missie – mensen bij Jezus Christus brengen – proberen we altijd voorop te stellen. Alle kerkelijke activiteiten (prediking, liturgie, Bijbelstudie, catechese, ...) bekijken we in functie daarvan. Een versnipperde gereformeerde aanwezigheid in Vlaanderen willen we vermijden. De Bijbelse oproep tot eenheid, streven we na door het onderhouden van het contact met de GOV-kerken. We hopen dat het GOV steeds meer kan uitgroeien tot een echt Vlaams kerkverband van Gereformeerde Kerken.

Project Leidschenveen/Ypenburg, Den Haag	
Missie	Iedere inwoner kent een discipel van Jezus Christus in de wijk, weet via die discipel van het evangelie en is uitgenodigd zelf een discipel te worden.
Context (omgeving waarin de gemeenschap opereert)	In Leidschenveen/Ypenburg wonen ruim 45.000 mensen: vooral jonge gezinnen, alleenstaanden en heel veel kinderen. Zingeving zoekt men vaak in gezin, welvaart en moderne spiritualiteit. Er zijn zeker christenen in dit stadsdeel, gelukkig wel. Toch groeit er een hele generatie op voor wie het geloof totaal niets zegt. Die wetenschap laat de christenen in de wijk niet onberoerd. Zij namen het initiatief tot Alpha-cursussen, borrelcafé's, ladies nights, open bijbelstudies, een moederclub etc. etc. Tegelijk ontstond in een gebedsgroep het verlangen naar meer. Zij voelden de roeping om "in LvYp nieuwe mensen bereiken met het evangelie en te winnen voor Jezus Christus". Deze missie is uitgewerkt tot een plan dat nu de basis is voor het missionair project.
Ontwikkeling Korte beschrijving: - ontstaan en geschiedenis gemeente - Huidige situatie - Toekomst droom	In 2015 schaarden de drie kerkenraden van de initiatiefnemende kerken (de 3 Gereformeerde Kerken vrijgemaakt in Groot Den Haag) zich unaniem achter het plan om een missionair team aan het werk te zetten in Leidschenveen/Ypenburg. Vanuit deze kerken is een taakgroep en later initiatiefgroep bezig geweest het pad te banen voor een pioniersteam voor missionair project Leidschenveen-Ypenburg. Zie hiervoor het Plan Missie LvYp. In mei 2016 is het project officieel van start gegaan. Al dromend zien we op dit moment (voorjaar 2016) voor ons dat over een aantal jaar meerdere kleine gemeenschappen zijn ontstaan die 'dingen doen' en stukjes van hun leven delen. Laten we deze gemeenschappen missional communities noemen. De missional communities bestaan in die droom uit nieuwe christenen maar hebben elk als trekker een gelovige (of meer), waarschijnlijk een kernteamlid. Het zijn plekken waar Gods koninkrijk zichtbaar wordt in levens en huizen van mensen, plekken die de wijk veranderen. We denken in termen van Jezus-dna creëren, de liefde van Christus verspreiden in de wijk, beginnen met daden ipv woorden, voordoen, discipelschap en multiplication. We denken buiten geijkte structuren. Het kunnen interculturele communities zijn (dit willen we nader onderzoeken).
Korte beschrijving visie	Vanuit deze dromen zijn we bezig een heldere visie te formuleren, die duidelijk weergeeft wat de droom is (is niet concreet maar groot en ver weg). Voorlopig formuleren we de visie als: <i>Meer discipelen van Jezus Christus in Leidschenveen/Ypenburg maken</i> Met deze visie verwijzen we naar de roeping uit Mattheus 28:19-20 : <i>'Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb. En houd dit voor ogen, ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.'</i> We willen niet ons eigen plan volgen, maar gehoor geven aan de opdracht die Jezus geeft aan zijn discipelen, en Hem daarin volgen.